

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК «МОЛОДІ НАУКОВЦІ»

Інформаційний вісник видається за сприяння молодіжної громадської організації «Пантеон наук».

Випуск 2, грудень 2008

ПРОБЛЕМА НЕДОСТАТНЬОЇ ПОІНФОРМОВАНОСТІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК «МОЛОДІ НАУКОВЦІ»

Випуск 2, грудень 2008

ЧИТАЙТЕ У ВИПУСКУ
Проблема недостатньої поінформованості молодих людей

2

Джерела інформації бувають різні...треба вміти їх знаходити

3

Органи студентського самоврядування Польщі

5

Вакханальний парад, велике барбекю...та інші принади праці у Студентському Парламенті від Анни Редер

7

Рада молодих вчених рада допомогти...

9

Ділимось науковим досвідом зі сусідами

11

Проблема недостатньої поінформованості молодих людей

Молода людина в своїй науковій та іншій діяльностях неодноразово постає перед проблемою недостатньої поінформованості, що призводить до певних труднощів. Багато молодих науковців не знають про свої потенційні права і можливості у їхньому ВНЗ з різних причин. На нашу думку, причиною цього є недостатнє інформування молодих вчених студентсько-аспірантськими організаціями. Молоді люди з певною недовірою ставляться до таких відділень Вишу і вважають, що вони не допоможуть їм у вирішенні проблем. Інша причина полягає в пасивності самих молодих науковців. Вірус «пасивної зірочки» охоплює широке коло людей, які нарікають на всіх крім себе... Це неправильно!

Молодим науковцям слід працювати разом з профкомами, Радами молодих вчених, громадськими організаціями над покращенням поінформованості молоді.

Зазначу, що робота щодо інформування молодих вчених про різноманітні заходи ведеться студентсько-аспірантськими організаціями виходячи з тих можливостей, якими вони володіють. Тому нарікати лише на них однозначно не варто.

Молодим науковцям слід працювати разом з профкомами, Радами молодих вчених, громадськими організаціями над покращенням поінформованості молоді. Якщо кожен зробить свій внесок у цю справу, результат буде вражаючим. Потрібно разом рухатися до вершин: молодіжним організаціям не забувати про те, що вони працюють для молоді, а молодим науковцям бути активними, звертатися з цікавими пропозиціями до студентсько-аспірантських організацій ВНЗ.

Микола Семенюк

Львівська міська молодіжна організація “Пантеон Наук”

проводить опитування на тему:

***Сучасний стан поінформованості
молодих науковців***

Ми запрошуємо ВАС взяти участь в опитуванні за адресою в Інтернеті:

www.files-panteon-nauk.narod.ru/question.html

ВАША думка є дуже важливою для нас!

***Результати опитування будуть опубліковані в наступному випуску
інформаційного вісника.***

Джерела інформації бувають різні...треба вміти їх знаходити

Все частіше нинішню епоху вчені ототожнюють уже не з науково-технічною революцією, а з інформацією. Проте, численні випадки з життя і пересічних людей, і науковців доводять, що всеобщою поінформованості нашему суспільству все ж бракує.

Про проблеми інформаційного забезпечення молодих науковців, і не тільки, в інтерв'ю з головою Колегії та профкомом студентів і аспірантів Національного університету «Львівська політехніка» Богданом Поліщуком.

– *Пане Богдане, як Ви інформуєте студентів і аспірантів вашого вишу про заходи, які плануються проводити, про їхні права (наприклад: надання житла, соціальної допомоги і таке інше)? І чи є якийсь спеціальний відділ (група людей), який займається такою діяльністю?*

– Колегія та профком студентів і аспірантів Національного університету «Львівська політехніка» де-юре—две різні організації, а де-факто—одна. Як показує практика українських вищих навчальних закладів, саме така співпраця студентського самоврядування і профспілки дає максимальні результати в роботі, адже «воювати» між собою не треба.

Цілком логічно, що Колегія та профком студентів і аспірантів займається широким спектром питань, які входять до нашої компетенції. Одним зі стратегічних напрямків роботи є молодіжна наука та організація навчального процесу. Щодо цього напрямку діє постійна комісія з питань науки та організації навчального процесу, завданням якої є сприяння організації та розвиток студентської науки, зокрема: проведення студентських наукових конференцій різних рівнів, проведення конференцій, круглих столів спрямованих на вироблення стратегії розвитку студентської науки, співпраця зі студентськими науковими товариствами та іншими організаціями, що стосуються студентської науки; розробка пропозицій щодо удосконалення навчального процесу та системи оцінювання знань, а також збір інформації про недоліки навчального процесу та системи оцінювання знань через спілкування з безпосередніми учасниками процесу, розробка пропозицій щодо удосконалення навчального процесу та системи оцінювання знань. І чи не найважливішим нашим завданням є саме інформування студентів та аспірантів Національного університету «Львівська політехніка».

Щодо того, у який спосіб ми інформуємо молодих науковців, то це відбувається через наш сайт. Практикуємо також «живе спілкування», передаємо інформацію на інститути, кафедри.

Що стосується соціального забезпечення, то молоді науковці не мають якихось особливих пільг і до них застосовують стандартний підхід, як і до студентів. Маю на увазі зокрема медичну допомогу, путівки на оздоровлення, місце в гуртожитку.

– Як часто молоді науковці звертаються до Вас за допомогою? За якою саже?

– На жаль, мав змогу пересвідчитись, що аспіранти звертаються за допомогою чи консультацією дуже рідко. Переважно молоді науковці приходять з проханням надати матеріальну допомогу, путівку на оздоровлення чи допомогти з оформленням відрядження на конференцію.

– Чи пригадуєте випадки, коли студенти, аспіранти через недостатню поінформованість не змогли реалізувати свої права?

– Так, звісно, що таких випадків дуже багато. А чому? Бо самі науковці, якщо можна так сказати, варяться «у своєму соці» на кафедрах у лабораторіях і дуже часто інформацію про конференцію чи ще щось отримують уже застаріло. А все через незацікавлення, неактивність.

– На вашу думку, хто має відповідати за це?

– Відповіальність... Виходить так, що відповідати нема кому, адже кожен став заручником ситуації в державі. Поки на розважальні заходи будуть витрачатись мільярди, а на освіту і науку копійки, доти ситуація кардинально не зміниться. Однак рук опускати не треба, дещо можна зробити самим.

– Що ви можете порадити молодим науковцям? Куди вони можуть звертатись, щоб вирішити свої соціальні проблеми?

– Студенти та аспіранти можуть і повинні звертатись в Колегію та профком студентів і аспірантів. Все, що від нас залежить ми зробимо і спробуємо допомогти.

– Пане Богдане, скажіть, будь ласка, скільки часу треба чекати студентові, аспірантові, щоб його прохання (пропозицію) розглянули і задоволили?

– Звернення розглядаються одразу, а задовольняються залежно від можливостей. Ми, звичайно, хотіли б допомагати усім і негайно, але часом не можемо цього зробити. Проте, закликаю усіх молодих науковців звертатися до нас. Адже, самодіяльність часом може ще більше зашкодити, а разом ми спробуємо вирішити проблеми студента чи аспіранта.

Розмовляла Христина Процак

Органи студентського самоврядування Польщі

Продовжуючи дослідження теми про поінформованість молодих науковців, пропонуємо вашій увазі інтерв'ю з Аркадієм Мечиньським, корівником Студентського Парламенту університету в Зеленій Гурі імені Т. Котарбіньського.

Пане Аркадію, розкажіть про орган студентського самоврядування університету, в якому Ви працюєте?

Студентське Самоврядування в нашому вузі складається з декілька органів, зокрема Студентського Парламенту, Ревізійної Комісії, Апеляційного Товариського Суду. До кожного з цих органів студенти вибирають своїх представників кожні два роки. За цим стежить Студентська Виборча Комісія. Найважливішим органом Студентського Самоврядування є Студентський Парламент. Це законодавчий орган, який очолює Голова і Президія. До президії входять чотири голови постійних комісій Студентського Парламенту: Комісії Установчо-Дидактичної (Навчальна, відповідає за дотримання розпорядків), Соціально-Побутової (дбає про соціальні інтереси студентів) Комісії у справах Позауніверситетських зв'язків (репрезентує Самоврядування у контактах з Органами Самоврядування з інших вузів), а також Комісії у справах Культури і Спорту (підтримує студентські ініціативи у сфері культури і спорту). У цій каденції обрано Комісію у справах кіл і студентських організацій (займається підтримкою кіл і студентських організацій). Разом Президія складає виконавчий орган Студентського Самоврядування. Окрім того, на підставі Закону про Вищу школу, студенти засідають у всіх органах вузу: Сенаті, Радах Факультетів і Радах Інститутів. Їх присутність становить 20% складу окремих органів. Додатково студенти засідають у Стипендіальних Комісіях, де визначають розміри стипендій.

Як Ви можете окреслити мету та завдання органу студентського самоврядування?

Студентське Самоврядування має різні обов'язки. Сюди належить і висловлення думок щодо розподілу фінансування на стипендіальний фонд, і ремонт гуртожитків, і підтримка організацій і структур, що в них діють, і захист інтересів студентів.

Як відбувається інформування студентів і аспірантів щодо проведення різноманітних заходів вашою організацією?

В нашому вузі діє Студентська Газета, Радіо а також Інтернет портал. Широко з ними співпрацюємо і надаємо фінансову підтримку. За їх посередництвом ми підтримуємо зв'язок із студентами. Okрім того, в нас є власний офіс, де ми приймаємо студентів. Маємо власну Інтернет сторінку та дошку оголошень, на якій вивішуємо важливу інформацію.

Як часто звертаються до Вас студенти і аспіранти з соціальними, організаційними та іншими проблемами?

Майже щоденно в наш офіс приходить кільканадцять студентів, котрі просять допомоги. Це різні справи: соціальні, організаційні, найчастіше просять допомогти реалізувати заходи (зокрема конференції, тренінги). Аспіранти ж мають власний Орган Самоврядування – Раду Аспірантів.

З якими труднощами зустрічається Ваша організація, коли виконує статутні цілі?

Влада нашого вузу дуже прихильно ставиться і не перешкоджає у роботі Студентського Самоврядування. Досі не було жодних перешкод. Єдина болячка – це замале приміщення офісу і відсутність власного Конференц-залу. Проте, найближчим часом сподіваємося змінити ситуацію.

З якими структурами в університеті і організаціями за межами вашого університету Ви співпрацюєте?

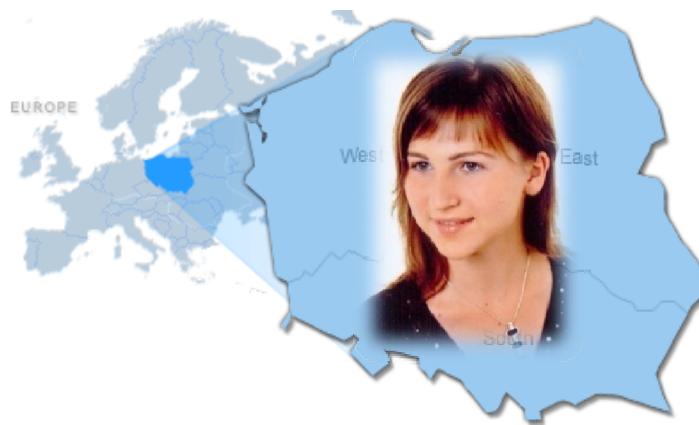
У вузі співпрацюємо з кожним адміністративним органом. Поза вузом співпрацюємо з іншими Органами Студентського Самоврядування, багатьма громадськими організаціями, а також керівництвом міста і воєводства.

Розмовляв Микола Семенюк

Молоді Науковці

Вакханальний парад, велике барбекю...та інші принади праці у Студентському Парламенті від Анни Редер

Про особливості, переваги та недоліки роботи студентського самоврядування Польщі ми розпитали пані Анну Редер, яка працює в органі студентського самоврядування університету Котарбінського в Зеленій Гурі.

Робота займає іноді багато, іноді мало часу, залежно від того, чи це звичайний період, чи перед конкретним заходом. Зазвичай кожен з членів чергує в Студентському Парламенті (СП) тричі на тиждень, двічі на тиждень треба відвідувати засідання СП тривалістю до 2 годин. Анна Редер також із задоволенням працює в комісіях. Зізнається, що роботі в Парламенті віддає стільки часу, скільки їй під силу (інколи лише годину в тиждень, інколи, коли планується великий захід, як День студента чи конференція, доводиться працювати довго). Та попри всі недоліки, робота в СП пані Анні дуже подобається. Чому? Бо дозволяє контактувати зі студентами різних спеціальностей. Організація має широке поле можливостей. Дуже радує, коли ти можеш допомогти студентові, коли відчуваєш, що тобі довіряють, до тебе звертаються за допомогою. Позитивно впливає також дружня неофіційна атмосфера на роботі.

Пані Анна працює у двох комісіях – Комісії Позауніверситетських відносин і Комісії з питань культури та спорту. Відповідно, Анна займається пошуком і налагодженням контактів з Студентськими Парламентами різних вузів, не тільки польських, але і закордонних. Контакти доводиться шукати за допомогою Інтернету, або з допомогою закордонних знайомих. Завдяки співпраці з іншими вузами і громадськими організаціями відбувається обмін досвідом між студентами, аспірантами. Пані Анна зізнається, що радо співпрацювала б з НУ «Львівська політехніка», не проти ознайомити львівських студентів та аспірантів зі своїм університетом, з містом та культурою.

Крім того, Анна допомагає безпритульним тваринам. Вона шукає товариства охорони тварин, щоб налагодити з ними контакти. Заохочує студентів-волонтерів. Останнє цікаве заняття – аналіз анкет та формування на їх основі списку VIP- персон, з якими хотіли б зустрітися студенти університету: відомих польських політиків, журналістів, акторів, співаків, професорів, письменників, поетів, музикантів, видатних мешканців міста. Okрім того, Анна створила студентських календар, що містить необхідну контактну інформацію, повідомлення, нагадування про важливі дати і події ВНЗ. На сьогодні найважливішим завданням є приєднання до Організації ESN або Ерасмус Студент Нетворк. Це європейська студентська неприбуткова організація, метою якої є підтримка і розвиток програм міжнародних студентських обмінів. Гасло організації: «Студенти допомагають студентам».

В Комісії у справах Культури і Спорту Анна Редер займається організацією різних студентських вечірок. Починаючи з Вакханалії, (Дня студентів), що своєю назвою завдячує Бахусові, богові вина, бо Зелена Гура відома виробництвом вин. В цілій Польщі ця вечірка називається Ювеналія (Юнацьке свято) . Комісія відповідає за запрошення різних гуртів і організацію концерту, вакханальний парад, вибори міс і містера свята, запрошення комедійних труп, організацію показу фільмів та велике барбекю на території університету. Крім того, комісія організовує курси танцю, знижки на квитки у кіно, театр чи філармонію. Організація спортивних змагань і різних тематичних вечірок також входить у компетенції Комісії.

Розмовляла Софійка Хрунік

Рада молодих вчених рада допомогти...

Молоді Науковці

Продовжуючи тему поінформованості молодих науковців, ми вирішили поспілкуватися з Андрієм Степановичем Куциком, головою Ради молодих вчених (далі – PMB) НУ «Львівська політехніка» про діяльність та основні форми інформування.

Розкажіть, будь ласка, про PMB, про структуру, про організацію, можливо, про історію її функціонування.

Раду молодих вчених створили 2005 року, але ще в радянські часи була Рада молодіжної наукової творчості. Зрозуміло, що потім комсомол розпався, Союз теж, тому ця робота призупинилася. Потім указ президента 2002 року рекомендує відновити діяльність PMB у вищих навчальних закладах. Отож, працюємо ще з 2005 року. Щодо структури, то в кожному відділі університету у нас є секція, яка і займається роботою по університеті.

Якими є мета та завдання Ради молодих вчених?

Основна наша мета - допомогти становленню молодих вчених. Ми об'єднуємо молодих людей, які активно займаються науковою діяльністю і мають здобутки у цій діяльності. Це і молоді науковці, починаючи з магістрів (нас цікавлять студенти, які активно займаються науковою діяльністю і планують вступ до аспірантури), аспіранти, люди, які вже закінчили аспірантуру та захистилися, які мають вчений ступінь, - загалом це молоді люди до 35 років. Наше завдання – допомогти цим людям в їх науковій роботі, а саме: ми намагаємось ставити перед адміністрацією університету ті питання та проблеми, які існують в молодих науковців, доводимо до її відома гострі проблеми, зазвичай, матеріальні.

Чи звертаються до Вас студенти та аспіранти з соціальними, організаційними та науковими проблемами? Якщо так, то як Ви їм допомагаєте?

Питань і проблем багато. Ми заснували систему грантів для молодих вчених. Цьогоріч 6 молодих науковців отримали такі гранти, по 10 тисяч гривень кожний. Наступного року організуємо конкурс, на який за рішенням Науково-технічної ради вже виділено 6 грантів. Детальніше про них можете почитати на нашій веб сторінці. Конкурс кандидатур за напрямками, які надаються, проводиться секціями PMB по всіх інститутах. Первинний відбір відбувається в секціях, секції подають кандидатури на загальних зборах PMB, а вже PMB рекомендує до розгляду кандидатури Науково-технічній раді, яка визначає переможців. Завданням цього гранту є, перш за все, матеріальна підтримка здібних, обдарованих молодих науковців. Є два критерії відбору кандидатур. Перше - це листок про наукову діяльність керівника проекту, там багато пунктів пов'язаних з публікаціями, участю в конференціях. Звісно, туди входять і захисти дисертацій. Друге - це оцінка якості проекту від спеціаліста, експерта у цій галузі, який призначається вченогою радою відповідного інституту та узгоджується з секцією PMB. Сумарна оцінка – це оцінка проекту. Тому, якщо у вас є цікавий проект і ви активно займаєтесь науковою діяльністю, то можете сміливо подавати його на розгляд.

Як PMB набирає учасників і чи мають можливість прості студенти та аспіранти долучитися до безпосередньої роботи у PMB?

PMB охоплює всіх молодих вчених університету і ми хочемо, щоб було якнайшире представництво молодих вчених в нашій Раді.. Щодо вступу – є голова секції, до якого охочі звертаються (хто є головою секції конкретного інституту можна дізнатись на нашему сайті), потрібно написати лише заяву, а далі активно брати участь у роботі секції. На жаль, зараз у нас дуже мало людей, які активно працюють у секціях.

А хто займається інформуванням про PMB і про вступу молодих науковців до PMB?

Про PMB, а також про вступ до неї, повинні інформувати голови секцій.

Як координуєте роботу PMB? Як обирається правління? Чи існує щось на зразок звітно-виборчих зборів?

Звичайно. Щорічно проводиться конференція PMB, по три делегати від кожної секції представляють секцію на звітно-виборчих зборах. В березні цього року були такі звітно-виборчі збори за участю всіх представників молодих вчених НУ «ЛП». На цих зборах обирають правління, склад якого формується головами секцій: 12 інститутів + голова PMB = 13 членів правління. Збори правління відбуваються 2 рази на місяць. Зараз заплановані такі серйозні проекти на наступний рік, як проведення конференції разом з Колегією студентів та аспірантів. Загалом – 4 конференції для науковців.

Чи стикаєтесь з труднощами, які заважають PMB працювати на бажаному рівні? Якщо так, то як долаєте ці перешкоди?

В нас є проблема з активністю молодих членів.

А як щодо проблеми поганої поінформованості молодих науковців?

Можливо, є проблеми з інформуванням. Якщо молоді науковці не знають про діяльність PMB - це є недоліком PMB. Якщо ж вони знають, але не хочуть брати участь, то це вже проблема активності. Це їхній недолік. Інформуванням займаються секції. Робота має бути організованою так, щоб всі молоді вчені знали про діяльність PMB, могли брати участь у зборах секцій. Ще є проблеми з активізацією роботи щодо застачення нових вчених та інформування їх про PMB. Проте, до нас зверталися люди з проблемами, пов'язаними не тільки з науковою діяльністю, але і, наприклад, з житлом, і ми допомагали їх вирішити. Звичайно, ми не можемо комусь щось наказати, але можемо звернутись до адміністрації, до профкому, до проректорів з конкретними питаннями і конкретними пропозиціями. І нас переважно підтримують. Керівництво прислуховується до наших порад, а ми, зі свого боку, намагаємося моніторити перебування молодих вчених в університеті.

Чи має PMB власні ресурси, певну матеріальну базу?

В нас нема коштів, якими ми могли б самостійно керувати. Колись планували створити Фонд молодих науковців, адже більшість проблем мають фінансовий характер, наприклад, купівля наукового обладнання, кошти на поїздку на конференцію, оплата публікацій. Цей фонд був би корисним. Але ідея не прижилася, замість Фонду ввели систему грантів. А ще ми боролися, щоб аспіранти могли хоч раз у рік відвідати конференцію за кошт аспірантури, і, на скільки мені відомо, це збулось.

З якими структурами та організаціями Ви співпрацюєте (в межах університету та поза ними)?

Останнім часом ми активізували роботу з іншими PMB різних вищих навчальних закладів, зокрема і інститутів академічних. Дуже корисними є зв'язки з науковцями саме академічних установ.

Співпрацюємо і з інститутом фізико-механічним, прикладних проблем механіки і математики, регіональних досліджень. Якщо будуть цікаві пропозиції від самих молодих науковців щодо налагодження зв'язків з тим чи іншим вузом, ми залюбки це зробимо.

Але основна проблема все ж таки в активності членів. Хотілося б, щоб ініціатива йшла від молодих науковців, щоб вони говорили про те, чого вони хотіть. Щодо стосунків з іншими організаціями, то свого часу ми організували конференцію Рад молодих вчених західного регіону України, зібрали представників з 8 регіонів, досягли домовленості про створення Регіональної PMB, передбачалося що ця Рада увійде до складу Всеукраїнської PMB, яку планувало створити Міністерство науки та освіти України. Але через зміну керівництва, Міністерство від цієї ідеї відмовилось. Західноукраїнську раду все ж створили. На міському та обласному рівні ми теж розмовляли з представниками PMB різних ВНЗ, щоб спільно з ними створити таку організацію, яка охопила б Ради молодих вчених різних вузів та академічних інститутів. Ця ідея поки що актуальна, але, щоб її реалізувати, потрібна активність не тільки PMB НУ «ЛП», а й інших ВНЗ. Якщо ця зацікавленість буде, то це можна організувати, оскільки на Львівщині існувала асоціація PMB, яка розпалась кілька років тому. Вона існувала при Західному науковому центрі академії наук і об'єднувала представників молодих вчених практично всіх вузів. Вона дуже успішно працювала, було багато цікавих проектів. Просто люди, які там працювали, з часом пішли, а на зміну їм, на жаль, не прийшли активні молоді науковці.

Голова секції PMB входить до Вченої ради інституту. У нас тісна співпраця з колегією студентів і аспірантів щодо організації конференцій. Щодо громадських організацій, то ми звичайно готові до співпраці, якщо вона буде взаємно корисною. Правда тут є проблема, оскільки під час нашої діяльності, ми часто зустрічаємося з організаціями, які називають себе організаціями молодих вчених, але дуже часто в їхньому складі саме молодих вчених дуже мало, або й зовсім немає. Це люди, які паразитуючи на такій досить важливій проблемі, вирішують свої особисті меркантильні інтереси, рекламиують себе, будуя кар'єру. І таких організацій досить багато і на регіональному, і на всеукраїнському рівні. Добре, якщо молоді вчені гуртується для вирішення своїх проблем, і ми готові з ними співпрацювати. Ми тільки за, щоб об'єднуватись з нормальними організаціями, можливо, в якісі асоціації, щоб разом звертатися з проблемами молодих науковців в органи державного управління, оскільки не все можна вирішити у стінах університету.

Якими проектами займається PMB сьогодні?

Сьогодні хочемо дослідити матеріальні та житлові проблеми молодих науковців, щоб мати цифри, з якими могли б говорити з адміністрацією університету. Але багато людей не хочуть оприлюднювати таку інформацію, тому реально допомогти важко.

Розмовляла Олена Ковальова

Ділимося науковим досвідом зі сусідами

**Микола Коркінко, спеціальне інтерв'ю з Політехніки Шльонської
(м. Глівіце, Республіка Польща)**

Життя молодих студентів та аспірантів України безперечно відрізняється від наших колег з-за кордону, не лише умовами проживання, розміром стипендії, а й тривалістю навчання, особливостями співпраці викладачів та молодих науковців. Своїм досвідом з нами поділився Лукаш Хрост, аспірант третього року навчання кафедри автоматики, електроніки та інформатики.

Розкажіть, будь ласка, що спонукало вас вступити до аспірантури, яка мотивація продовження навчання?

До аспірантури я вступав, щоб розширити наукові горизонти, оскільки мав досвід праці в галузі інформатики. Часто стикався з проблемою, що взірці, які перед тим робили в університеті, вже повторювалися, тому захотів розвинутися і зробити щось цікавіше.

А які умови вступу в аспірантуру в Польщі?

По-перше, середня оцінки повинна бути не меншою четвірки під час навчання в магістратурі, а ще проводиться конкурс, під час якого враховують всі досягнення магістра, участь в грантах, проведення наукових досліджень і таке інше, ще обов'язковою умовою є, так звана, «розмова кваліфікаційна» (може бути англійською на окремих кафедрах). А ще для вступу в аспірантуру не потрібно складати вступних іспитів. Щоб отримати ступінь доктора, крім написання дисертації, потрібно скласти три іспити, а також протягом трьох років вивчити 12 курсів (кожного семестру відбуваються курси на вибір, наприклад цього року можна було вибрати курс про перетворення Фур'є, або по комп'ютерних мережах), щороку треба складати два іспити, результати вписуються в індекс (авт. залікова книжка).

Щоб отримати допуск до захисту дисертаційної роботи, потрібно скласти два предмети по спеціальності перед професорськими комісіями, а також іспит з іноземної мови.

А як у вас з фінансами?

Цікаве питання. Стипендія аспірантів стаціонарної форми навчання рівна розмірові мінімальної пенсії крайової (для цього необхідне викладати частину дидактичних годин), також є наукові стипендії (на підставі протоколів проходження навчання в магістратурі) в розмірі 200 злотих (протягом 10 місяців), крім того є соціальна стипендія (матеріальна допомога для покриття витрат на проживання, харчування і інше), а також соціальна стипендія, яку надають студентам з тяжкою фінансовою ситуацією.

Розмір стипендії визначає університет, зараз, наприклад, вона становить приблизно 1000 злотих. Щодо університетської стипендії, то є три її категорії, залежно від наукових здобутків: ті, хто вступає в аспірантуру, отримують найнижчу стипендію 1150 злотих, якщо аспіранти мають наукові здобутки, але не вибрали теми дисертаційної роботи – 1200 злотих і 1300 злотих, якщо оберуть тему дисертаційної роботи. Вибір теми не означає лише її фактичного вибору, а й передбачає вибір наукового керівника і екзаменів, які треба скласти перед захистом дисертаційної роботи. Коли студент вступає в аспірантуру, то він, зазвичай, не одразу обирає тему, а тільки напрямок дослідження і опікуна дисертаційної роботи (проте, це не керівник цієї роботи). Зазвичай, аспіранти продовжують свої магістерські роботи.

Що можете розповісти про міжнародну співпрацю в аспірантурі?

Міжнародна співпраця є на різних рівнях, як от: виїзди до осередків досліджень, а також до промислових осередків (в такому випадку треба брати перерву на один рік, але тільки тим, хто не має проблем з дисертацією), наприклад, центр проектування Фіат. Проте, все залежить від спеціалізації. Треба також не забувати про гранти, які проводяться спільно декількома науковими закладами з різних країн.

Типовий день аспіранта стаціонарної форми навчання починається з того, що приходиш в університет і проводиш дослідження, обов'язковою є присутність в університеті (переважно 30 годин на тиждень), а також викладання – 90 годин в рік (приблизно 3 години на тиждень).

А скільки часу у вас займає написання дисертаційної роботи? Багато витрачаєте на це енергії?

Так, тому що потрібно провести дослідження і написати “книжку” – дисертаційну роботу. Це дуже залежить від керівника, якщо він розділить все на чотири роки (в Польщі аспірантура триває чотири роки, три роки досліджень і один рік для написання дисертаційної роботи, також можливе продовження ще на один рік за згодою вченого ради). Обов'язковим є вибір остаточної теми дисертаційної роботи на третьому році навчання, на четвертому – пишеш тільки дисертаційну роботу.

Як ви уявляєте життя після аспірантури?

Аспірантура відкриває великі можливості, адже, після її закінчення фірми переважно збільшують зарплату втрічі порівняно з тим, що платили б відразу після закінчення університету.

КОМАНДА

Відповідальний за випуск Микола Семенюк,
Тел: (8097) 611-94-39, ICQ: 415202113
mykola.semenyuk@gmail.com

Молоді Науковці

Журналіст Христина Процак,
h.protsak@gmail.com

Позаштатний кореспондент Микола Коркішко,
nicoljako@gmail.com

Інтерв'юер Лена Ковальова,
zmija_L@bigmir.net

Відповідальний за технічна підтримку Олександр Турленко,
turlenko@list.ru

Комп'ютерний дизайнер Юля Міюшкович,
jmiyushk@gmail.com

Відповідальна за міжнародні зв'язки Софія Хруник,
sofiya_khrunyk@yahoo.com

*Команда інформаційного вісника “Молоді Науковці”
вітає всіх читачів з наступаючими
Новорічними і Різдвяними святами.*

*Хай за вікном хуртеча злиться,
А нам співати і радіти.
Горить ялинка у світлиці –
З Різдвом Христовим, науковці!*

*Дніпро обняв дзвінкі Карпати,
А в хаті вже кутя і сіно.
Дозвольте заколядувати:
З Різдвом Христовим, Україно!*